

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

LETO X.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, 30. julija 1927.

Telefon št. 2552

ŠTEV. 86.

Plenarna seja Zveze trgovskih gremijev.

Razprava o novem zborničnem volilnem redu. — Trgovstvo soglasno za enoten nastop v obrambo stanovskih interesov. — Aktualna gospodarska vprašanja.

V petek dopoldne se je vršila v zbornični sejni dvorani plenarna seja Zveze trgovskih gremijev pod predsedstvom načelnika Vilka Weixla ob številni udeležbi članov zveznega načelstva in delegatov 18 gremijev.

Glavno točko dnevnega reda je tvorilo vprašanje zveznega stališča napram določbam novega volilnega reda za trgovsko zbornico, ki ga je izdalo ministrstvo trgovine in industrije na podlagi pooblastila čl. 267. finančnega zakona za leto 1927/28, ki ga je Uradni list objavil dne 26. julija.

Zvezni načelnik Vilko Weixl je v obširnem uvodnem poročilu pojasnil bistvene razlike prejšnjega in novega volilnega reda za trgovski odsek pri zbornici ter na podlagi statističnih podatkov ugotovil, da se bo vsled uvedbe pluralnega volilnega principa število volilcev v trgovski kategoriji skoro podvojilo.

V svojem poročilu je posebno poudaril, da se je skušalo glavni pomslek, ki ga je imela Zveza gremijev proti ukinjenju volilnih kategorij in uvedbi čistega proporca za volitve v zbornico, popraviti na ta način, da se je uvedlo vezanje kandidatnih listin po davčnih zneskih, toda ne v razmerju prejšnjih davčnih kategorij, marveč v bistveno drugačem številčnem razmerju.

Pomnilo pa se je število volilcev na ta način, da se je dalo volilno pravico vsem ravnateljem in upravnim svetnikom bančnih in trgovskih delniških družb, poslovojem družb z omejeno zavezo in končno vsem članom načelstva pridobitnih in gospodarskih zadrug. Dočim je pri delniških družbah taka odredba razumljiva in umestna z ozirom na njih davčno moč in višino prispevkov, ki jih plačujejo za trgovsko zbornico in so poleg tega poslovojem takih podjetij praktično vezirani v trgovini ter poznajo naše težnje in zahteve, se isti princip nikakor ne da uporabljati na pridobitne zadruge. Vseh zadrug v Sloveniji je po statistiki 1081, od tega jih je nad 800 takih, ki dobijo po uredbi glasovalno pravico v trgovski kategoriji. Nad polovico teh zadrug je po odločbah finančnih zakonov in deloma na podlagi starih davčnih predpisov ter na temelju srbijanskega zadrugnega zakona, katerega veljavnost je bila v tem oziru razširjena tudi na naše kraje, oproščena od plačanja pridobnine in torej tudi za vzdrževanje zbornice nič ne prispeva. Od vseh zadrug, ki dobijo glasovalno pravico po uredbi v trgovskem odseku, nima niti ena desetina obrtne liste, ker se celo konzumne zadruge branijo pristopiti h gremijem, češ, da so obče koristne zadruge, ki poslujejo samo za svoje člane in nimajo pridobitnega značaja. Vse te zadruge dobijo za vse svoje člane načelstva glasovalno pravico ter nastane tako nov kader netrgovskih volilcev ca. 5.000 oseb, ki nimajo o praktičnih potrebah trgovine nikakega pojma, ki so tudi sicer popolnoma drugače orijentirane in pripadajo po večini poljedelskemu stanju, ali pa drugim svobodnim poklicem. Načelnik Weixl je ožigosal ta poizkus novega volilnega reda, ki stremi za tem, da volilce-trgovce majorizirajo volilci-netrговci in pozval navzoče gremijske načelnike in delegate, da se združijo v obrambo sta-

novskih interesov trgovstva. Nato je citiral obširne statistične podatke o stanju družb z omejeno zavezo, delniških družb in raznih vrst gospodarskih zadrug v Sloveniji, ki bodo imeli po novem volilnem redu glasovalno pravico.

K poročilu zveznega načelnika g. V. Weixla se je razvila živahna debata, katere so se udeležili gg.: R. Stermecki, J. Verovšek, F. Žumer, St. Lenarčič, L. Petovar, A. Stergar, I. Kostevc in J. Kavčič. G. R. Stermecki, načelnik celjskega gremija, je poudarjal posebno, da je minimum, kar se mora zahtevati kot predpogoj za volilno pravico, da ima volilec obrtni list in da plačuje pridobninski davek. G. St. Lenarčič je opozarjal na razne možnosti izigravanja trgovskih interesov pri takem volilnem redu, posebno, ker število članov načelstva ni fiksno določeno, marveč se lahko po potrebi na občnih zborih izpreminja. Vsi govorniki so obsojali dejstvo, da se konzumom, ki so vedno delali konkurenco trgovcem in jim povzročali škodo, daje sedaj za vse člane načelstva glasovalno pravico in poudarjali potrebo, da trgovstvo, organizirano po gremijih, skupno, enotno in sporazumno nastopi pri teh volitvah za obrambo in zaščito svojih najvitalnejših interesov.

V ostalem se je sklenilo, da je potrebno razčistiti vprašanje pridobitnih in gospodarskih zadrug, ker položaj v tem oziru ni jasn in tudi besedilo uredbe toliko nepopolno, da dopušča razne dvome in odprta vprašanja. Za člana volilnega odbora in predstavitelja Zveze gremijev kot poklicne organizacije trgovstva v volilnem odboru, se je soglasno sklenilo predlagati g. Ivana Kostevca kot člana in g. R. Stermeckija, zveznega podnačelnika, kot namestnika. Za nadaljno vodenje priprav za volitve v zbornico je bil izvoljen poseben volilni odbor, ki se sestoji iz zveznega načelnika V. Weixla, zveznega podnačelnika R. Stermeckija, nadalje gospodov Ivana Kostevca iz Ljubljane, Antona Stergarja iz Kamnika, Stanka Lenarčiča iz Nove vasi pri Cerknici in Konrada Elsbacherja iz Laškega. Soglasno je bil sprejet sklep, da Zveza takoj obvesti vse gremije, da predložijo zveznemu načelstvu svoje predloge glede kandidatnih list za zbornične volitve ter da izvoljen volilni odbor takoj sporoči zborničnemu predsedniku sklep glede zveznih kandidatov za glavni volilni odbor.

Nato je podal zvezni tajnik J. Mohorič izbrano poročilo o poteku in o rezultatih trgovskih pogajanj z Nemčijo. Opisal je tendence nemške carinske politike in očrtal težkoče, katere je bilo treba premagati v carinsko tarifnem oziru na obeh straneh. Končno je naštel predmete, pri katerih so bili dani popusti na uvozni carini pri uvozu v našo državo in v Nemčijo. Poročilo je bilo sprejeto z odobravanjem na znanje in je bila tajniku J. Mohoriču izrečena zahvala za uspešno posredovanje pri pogajanjih.

Kot tretja točka dnevnega reda je bilo podano obširno poročilo o poteku in o sklepih konferenčne zbornice meseca junija v Splitu. Tajnik Mohorič je iz referatov, ki so bili podani na tej konferenci, posnel glavna načela, ki so jih zastopale posamezne

pokrajine v spornih vprašanjih in poudarjal težkoče enotne formulacije zahtev. Resolucije splitske konferenice so bile z odobravanjem sprejete na znanje in se je zvezno načelstvo naprosilo, da pri konkretizaciji teh resolucij deluje na to, da se sklepom in predlogom Zveze gremijev v čim večjem obsegu ugotodi.

Sledilo je poročilo o sedanjih rezultatih ankete glede padanja našega izvoza. Tu so razni delegati opozarjali na težkoče lesne in vinske trgovine, kakor tudi neprilike, s katerim se ima boriti izvoz jaje in predlagali, da Zveza na to opozori kompetentna ministrstva.

Nato se je razpravljalo o vprašanju ustanovitve posebne zadruge lesnih trgovcev v gornjegrajskem okraju, kakor tudi osnovanja trgovskega gremija za srez Šmarje. Debate k temu vprašanju so se udeležili gg. Stergar, Polih, Umek, Petovar in Weixl.

Končno je prišel v razpravo še predlog gremija trgovcev v Mariboru glede profesionalnega donajanja v inozemstvu nakupljenega blaga potom potnikov v našo državo na škodo trgovcev, o obrtno-pravnem značaju žegnanj, prošenj in misijonov, dalje na predlog g. Divjaka glede potrebe znižanja dajatev za neugodno zavarovanje in na predlog g. Slaviča o ukrepih za zboljšanje izvoza vina.

REFORMA FINANČNE UPRAVE.

Generalna direkcija davkov pripravila v zadnjem času uredbo, ki ima namen, da poenostavi davčno upravo v prid države in v prid strank. V ta namen se hoče nekatera davčna merila povišati v tem smislu, da s priračunanjem pribitkov, ki se že sedaj pobirajo, ne bodo presegale izmere sedanje davčne obremenitve. Kakor ni misliti na povišanje davčnih bremen, tudi o kakem znižanju za enkrat ne more biti govora. Razne časopisne vesti iz zadnjega časa, ki hočejo vedeti, da se bodo z uredbo davčna bremena znižala, niso pravilne. Kakor izvem, tudi ni res, da bi hotela finančna uprava uveljaviti novi davčni zakon kratkim potom na podlagi člena 314. finančnega zakona.

PRAVILNIH O INDUSTRIJSKIH OBVEZNICAH.

O osnutku pravilnika o industrijskih obveznicah, katerega je sestavila Centrala industrijskih korporacij, se je vršila pred kratkim pri ministru financ ožja konferenca, katere so se udeležili poleg ministra za pravosodje tudi predstavniki Centrale. Na podlagi te konference je komisar za pravosodje postavil posebno komisijo, ki je dobila nalogo, da podrobno prouči osnutek pravilnika. Kakor čujemo, je komisija te dni izvršila svojo nalogo in predloži ministrstvu podrobno utemeljeno poročilo.

VETERINARSKÉ OLAJŠAVE PRI IZVOZU SVEŽEGA MESA IN ZAKLANE PERUTNINE.

Ministrstvo za kmetijstvo in vode je odobrilo, da se pri brzovoznih pošiljkah svežega mesa, zaklane perutnine in drugega blaga, ki se hitro pokvari, ukine ponovni veterinski pregled na obmejni postaji v Mariboru in Dravogradu, če so bile pošiljke pri predaji v Čakovcu odnosno v Mariboru že enkrat pregledane in če so bili pred carinjenjem v Čakovcu odnosno v Mariboru certifikati prepisani in klavzularani s strani obmejnega veterinarja.

Pred podpisom trgovinske pogodbe z Nemčijo.

(Konec.)

Splošni del trgovinske pogodbe z Nemčijo je v bistvu recipiral vse določbe, ki so bile obsežene že v svoječasnih provizornih trgovskih pogodbah z Nemčijo iz leta 1922. Obe pogodbeni državi si vzajemno jamčita svobodo trgovine in plovbe. Nemci pa se glede rečne plovbe niso zadovoljili s splošno formulo, marveč so želeli, da se vnesejo še specijelne določbe glede donavske plovbe in pristajanja nemških ladij v pristaniščih naših nacionalnih vod, predvsem v Savskem pristanišču v Beogradu, v Pančevu in na pristaniščih ob prekopih v Vojvodini.

Poleg tega so Nemci predlagali, da se jim v trgovski pogodbi zagotovi pravico naseljevanja in izvrševanja poklicev pri nas. Po daljših razpravah pa so bila ta vprašanja izločena in imajo biti predmet posebne konzularne konvencije, ki se bo šele v danem momentu zaključila z Nemčijo. Zato so se Nemci omejili potem predvsem na to, da bi zagotovili začasno in trajno nastanitev kvalificiranega delavstva pri nas v okviru naših avtonomnih predpisov in v analognem smislu določb, ki smo jih dali že italijanskim državljanom v nettunskih konvencijah.

Tudi nadaljnemu nemškemu predlogu glede snovanja delniških družb in podružnic nemških podjetij finančne in industrijske zavarovalne in transportne stroke ni bilo mogoče v polnem obsegu ugoditi. Vsi ti predlogi so se morali zaenkrat omejiti na okvir pravic največjega povlaščenja. Za poslovno potovanje interesentov je največje važnosti, da je dosežen sporazum, po katerem bodo potna viza v prometu z našo državo in Nemčijo odpravljena. Važna je tudi določba, s katero se trgovskim potnikom izrečno prepoveduje detajlno potovanje, to je iskanje naročil pri osebah, ki niso trgovci in ne obrtniki. Vprašanje krošnjarstva je bilo iz splošnega dela trgovske pogodbe izločeno.

Obe pogodbeni državi se zavezuje, da ne bode ovirale medsebojnega prometa z raznimi uvoznimi in izvoznimi prepovedmi. Izjeme so dopustne samo z ozirom na javno varnost, iz zdravstvenih in veterinarskih ozirov, kakor tudi za monopolne predmete in vojaško opremo. Važna je nadaljna določba, da se bodo industrijski izdelki, ki prihajajo iz ene izmed pogodbenih držav in ki so bili tam izdelani potom oplemenitve inozemskih surovin in polfabrikatov, v carinskem oziru smatrali za proizvode interesirane pogodbene države. Posebno poglavje govori o izvornih izpričevalih. V tem oddelku je med drugimi tudi obljubljen brezplačno konzularno vidiranje izvornih izpričeval. V nadaljnjem odstavku je reguliran reparaturni, ambalažni in prtljažni promet, carine prosti uvoz blaga, ki prihaja v našo državo na vzorčne velesejme in razstave, kakor tudi, ki se uvaža na negotovo prodajo. Vprašanje uvoza vzorcev je bilo urejeno v smislu sklepov ženevske konference za poenostavitev carinskih formalnosti.

Na predlog Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, so bile v splošni del sprejete tudi določbe, da naj se čimprej vzpostavijo direktne železniške tarife za potniški in

blagovni promet med obema državama, kakor tudi, da se za medsebojni poštni, brzojavni in telefonski promet določijo znižane pristojbine in da se med gospodarskimi centri obeh držav vspostavi čimprej direktne telefonske zveze. Te določbe so posebno v interesu naše izvozne trgovine in industrije, ki je vsled pomanjkanja direktnih tarif in telefonskih zvez danes žalibog še v kupčijem prometu z Nemčijo navezana na posredništvo tretjih držav.

Ob zaključku pogajanj je bilo pokrenjeno tudi vprašanje sporazuma za reciprociteto v pogledu socialnega zavarovanja proti boleznim in nezgodam, ki je za naše rojake na Westfalskem, kakor tudi za nemške koloniste v Bosni zelo važnega pomena. Izgleda, da bodo stipulacije, ki so bile sprejete v tem oziru v splošni del pogodbe, omogočile, da se bo tudi to vprašanje lahko uredilo v najkrajšem času potom posebnega sporazuma.

I. Mohorič.

Rudarstvo v Sloveniji.

(Nadaljevanje.)

Važne nove naprave.

Pri premogovniku v Trbovljah se je skladišče za zalivalni material pri drobilniku na nadnevnem kopu Neža povečalo. Na dnevnem kopu Doberna se je pričelo pridobivati premog, ki se odvažja skozi šaht III. na separacijo ob Savi.

V zapadnem okrožju se je dogradil šaht II. in stavil v obrat. Istotako je bila osrednja delavnica gotova in stavljena v obrat. Električna centrala ob Savi ni obratovala, ker se je tok dobival iz falske elektrarne.

V Trbovljah so se zgradili 2 hiši za 18 delavskih družin, 1 hiša za 60 samcev in poslopje za pisarno lesnega skladišča in glavne železnice.

Popravljale so se stare hiše, zidale k istim kleti in drvarnice.

V Zagorju se je na Viljeminiem polju zgradila žična tirnica.

V Rajhenburgu se je dogradil glavni šaht in stavil v obrat.

V Velenju se je dokončal daljnovid 3.000 voltov v Soštanju. Dosedanji parni pogon separacije, mehaničnih delavnic in drugih naprav se je elektrificiral.

B) Pri rudnikih za druge rude.

Pri rudnikih za druge rude je obstojalo železnice v jami 63.320 m, nadnevno 20.796 m. Vse železnice so bile enotirne. Razen tega je bilo na dnevu 2.219 m žičnovravnih tirnic. Vseh železnice je bilo torej 86.335 m.

V jami je bilo 26.472 m električnih železnice in 36.848 m z ročnim pogonom. Od navedenih železnice je bilo s parostrojnimi obratom 17.300 m, z električnim pogonom 3.166 in za ročno obratovanje 2.549 m.

Za prevažanje so služile 3 parne lokomotive z 210 HP in 17 električnih lokomotiv s 126 HP; za izvažanje 5 stalnih električnih motorjev z 69 HP.

Odvodovalen štoln je bil 1 z dolžino 6.944 m.

Za zračenje se je uporabljalo 22 ventilatorjev na visoki tlak. Skupna kapaciteta je znašala 1.770 m³ na minuto.

Za pogon ventilatorjev je služilo 22 električnih motorjev s skupaj 68 HP.

Za pogon električnih naprav z visoko napetostjo je obstojalo 9 vodnih turbin z 934 HP in Diesolovi motorji s 330 HP ter 1 parni stroj s 680 HP.

Vsi stroji so služili hkrati za razsvetljavo in proizvodnjo moči.

Separacijskih priprav je bilo:

11 valjčnih parov, 7 drobilnikov, 3 okrogli splavniki, 52 odsadnih strojev, 23 stresalnih splavnikov, 20 separacijskih rešet, 23 separacijskih bobnov, 2 prebiralna traka, 2 prebiralne mize, 2 prenosna pasa, 3 paternostri, 54 livnikov, 1 kotalni mlin, 2 mešala in 34 drugih priprav.

Dvigali sta bili 2 električni.

Za pogon žičnovravnice v separaciji v Žerjavu je služil 1 električni motor s 45 HP, za pogon žičnovravnice na postajo Helenijo 3 električni motorji s skupno 54 HP ter za pogon raznih čistilnih priprav 12 električnih

motorjev s 476 HP in 1 parni stroj s 45 HP.

V druge svrhe rudniškega obrata je obstojalo 19 električnih motorjev s 95 HP.

Končno je bilo v rabi 32 vrtalnih strojev s 39 HP in 32 vrtalnih kladiv s 226 HP, vsi na stisnjeni zrak.

Važne nove naprave.

Pri rudniku v Mežici se je v jami postavilo novo kompresorsko napravo.

Pri istem rudniku se zgradilo centralno skladišče ter poslopje za ordilnico in obratno pisarno.

Pri rudniku Litija se je zgradila nova separacija.

C) Pri topilnicah.

Pri svinčarni v Žerjavu družbe The Central European Mines Limited je obstojalo 6 ameriških peči, 2 Pilcove peči, 4 čistilniki in 4 konvertorji; dalje 2 električni Feniks-pihali s 30 HP, 3 vodna Jägrova pihala z 42 HP, 2 ekshaustorja, 3 dvigala z električnim pogonom s 40,5 HP in 1 drobilnik.

Za pogon je služila 1 vodna turbina z 80 HP.

Železnice je bilo 1.137 m.

V svinčarni Litija so obstojale sledeče naprave: 1 Dwight-Lloydova peč, 1 destilacijska peč, 1 ameriška peč, 1 visoka peč, 1 pražilnik, 5 čistilnikov in 2 konvertorja, 2 pihalna stroja s 400 HP, 4 ekshaustorji, 3 dvigala z električnim pogonom s 27 HP in 1 električni motor za pogon okrogle peči.

Železnice je bilo 1.799 m.

V obratu je bila električna centrala z 1 generatorjem za vrtilni tok za razsvetljavo in proizvodnjo gonilne sile. Generator je gnil parni stroj s 350 HP. V isto svrhu je služila tudi rezervna električna centrala z 1 generatorjem za vrtilni tok za 40 HP, ki ga žene parni stroj s 60 HP.

Razen navedenih naprav sta bila pri topilnici še 2 električna motorja z 10 HP za pogon žerjava in en električni motor z 32 HP za pogon čistilne naprave za odvodne pline in dim.

Vse navedene naprave so izven obrata.

V državni cinkarni v Sponji Hudinji pri Celju je obstojalo 10 destilacijskih peči, 2 muflovi peči za praženje, 4 peči za temperiranje muflov, 5 generatorjev za proizvodnjo plina, dalje 3 električni pihalni stroji s 45 HP, 6 dvigal z električnim pogonom s 36 HP, 1 električni motor za odstranjevanje pepela pri generatorjih z 12,5 HP, 2 peči za rafiniranje finega cinka, 1 naprava za izdelovanje modre galice (izven obrata), 1 sušilnica glinastih izdelkov, 1 hidravlična stiskalnica za izdelavo muflov, 2 kroglična mlina, 1 naprava za pocinkovanje železne pločevine, obstoječa iz pocinkovalnih ponev s kompletno pripadajočo opremo za čimžanje, kloranje in sušenje pločevine po sistemu »Sturm«, 1 stroj za uravnavanje pocinkane pločevine in 1 naprava za proizvodnjo žveplene kisline po sistemu »Opel« ter 1 pražarna z modernizirano in renovirano pečjo za praženje cinkove svetlice.

Za proizvodnjo električnega toka so bili 3 Diesolovi motorji s 500 HP in 3 parni stroji s 635 HP v obratu.

Končno je bilo v obratu za pogon raznih naprav v topilnici, pražilnici, plinarni, lončariji, pocinkariji, mizarški delavnici in kovačnici 20 električnih motorjev s skupno 290 HP.

Železnice je bilo 2.500 m.

Važne nove naprave.

Pri svinčarni v Žerjavu je bila tekom leta opuščena stara izbiralnica v Heleni ter koncentrirano izbiranje v žerjavski izbiralnici. S pregradnjo te stare izbiralnice se je pridobilo 6 stanovanj za delavce.

Proti koncu leta se je pričelo z gradnjo mehaničnih ameriških peči.

Zgradilo se je hišo za paznike.

V državni cinkarni v Spodnji Hudinji pri Celju se je prekonstruirala ena destilacijska peč na belgijski sistem, podrla ena stara pražilna ter na istem mestu sezidala nova peč. Dalje se je renovirala naprava za proizvodnjo žveplene kisline po sistemu »Opel«.

(Dalje prihodnjč.)

Trgovina Rusije po prelomu z Anglijo.

Začasna cenitev trgovskega komisariata je v začetku julija ugotovila, da je prelom med Angleži in Rusi tekom prvega meseca prinesel Rusiji netoizgubo več milijonov rubljev. Vendar pa v splošnem posledice niso tako hude, kot so jih napovedovali; kajti od eksporta Sovjetske Rusije v Anglijo, ki je bil cenjen mesečno na 14 milijonov rubljev, so prevzele druge države 80 odstotkov. Kinčuk, dosedanji vodja sovjetske trgovske delegacije v Angliji, je dejal, da trguje na Angleškem kljub prelomu pet ruskih koncernov, in sicer Rusko-britanska trgovska družba, Ruska petrolejska družba, Moskovska Ljudska banka, Centralna unija in Vaška zveza. Kinčuk misli, da je prelom samo začasen. Od spremembe vlade na Angleškem pričakuje Kinčuk tudi vzpostavitev diplomatskih in trgovskih zvez. To optimistično uradno mnenje potrjuje tudi uradna statistika. Trgovska bilanca gospodarskega leta, zaključenega z 31. marcem, kaže za Rusijo doslej nedoseženo aktivnost 130 milijonov rubljev. Zato je tudi komisariat zunanje trgovine svoja inozemska naročila zvišal, tako da je izkazal april pasivnost dveh milijonov rubljev, maj pa pasivnost 23 milijonov rubljev. Nakupovalna politika se nadaljuje kljub prelomu z Anglijo. Izvoz v maju je presegel lanski majski izvoz za 12 milijonov rubljev ali za 25%. Cenitev za junij pravi, da je lanski junijev eksport v znesku 40 milijonov rubljev bil tudi prekoračen, a vsled zgube angleškega trga ne tako zelo kot v maju. Pomnoženi uvoz obstoji večinoma iz strojev. Nemčija opremlja kemične tovarne in elektrarne, Amerika pošilja rudarske potrebščine, motorje, traktorje, trebilnice itd. Neprijetno je nazadovanje izvoza v Ameriko; padel je v prvih štirih mesecih od lanskih 11 milijonov na 5.500.000, dočim je uvoz iz Amerike narasel od 15 milijonov rubljev na 19.500.000 rubljev.

Gospodarsko pismo iz češkoslovaške.

Številni požari v zadnjem času, zlasti požari industrijskih objektov, so zelo neugodno uplivali na zavarovanje proti požaru, ki preživlja letos najslabše leto po prevratu. Že do srede julija so izplačale zavarovalnice vso industrijsko premijo tekočega leta in bodo morale poseči globoko v rezerve. Tudi navadni riziki izkazujejo letos dosti večje vsote kot sicer in se zavarovalnice vseskozi pritožujejo nad nenavadnim številom goljufivih in špekulativnih zažigov. Tudi toča je letos zavarovalnice zelo prizadela.

Centrala čsl. trgovskih zbornic je razložila trgovskemu ministrstvu stališče trgovskih zbornic o predlogu zakonite obvezne revizije družb z omejeno zavezo. Ta predlog je bil že večkrat stavljen, pa nikoli uresničen, ker pomeni v svojem bistvu vtikanje v zasebno podjetništvo. Izgovor z obvezno revizijo pridobitnih in gospodarskih zadrug ne more držati, ker obstojijo med njimi in med d. z. o. z. bistvene razlike, tako glede njih gospodarskih in socialnih funkcij kot glede njih organizacije. Itd. Po mnenju trgovskih zbornic morejo d. z. o. z. uspešno procvitati le na temelju zasebnega podjetništva. Predlagana zakonita uvedba revizije bi pomenila nadaljnji korak do birokratizacije zasebnega gospodarstva.

Češkoslovaška industrija čevljev se je v zadnjih letih izredno hitro razvila in je tekom kratkega časa prekosila velike eksportne države s staro čevljarsko industrijo. Leta 1924 je bila Češkoslovaška z eksportom 2 milj. 139.520 parov čevljev daleč zadaj za Anglijo, koje eksport je znašal takrat 11 milijonov parov čevljev, dalje za USA s 6 milijoni in za Nemčijo s 4 milijoni eksportiranih parov. Leta 1925 je Češkoslovaška že prekosila Nemčijo; kajti eksportirala je 5 milj. 512.000 parov, dočim je šel nemški eksport nazaj na 3.500.000 parov. Tudi leta 1926 je šel nemški eksport nazaj, na 2 milijona parov, dalje tudi eksport USA od 6,5 na 5,7 milijonov, dočim je dosegel češkoslovaški eksport 6.570.860 parov in je prišla lani na ta način Češkoslovaška na drugo mesto, za Anglijo in pred USA. Zanimivo pri tem dejstvo, da nazaduje tudi angleški eksport, ki je v prvi vrsti namerjen v angleške kolonije in dominione. Nasproti temu je čsl. eksport čevljev tudi letos spet zelo narasel in je znašal samo v prvih petih mesecih 5.122.800 parov, torej skoraj toliko kot ves letni eksport 1925. Tudi vrednost eksporta zelo raste: leta 1924 je znašala 120 milijonov Kč, leta 1926 že 470 in v prvih petih mesecih letošnjega leta 253 milijonov Kč, torej več kot v vsem letu 1925. Češkoslovaška pravi, da je vse to posledica njenih nižjih cen; kajti češkoslovaška povprečnost je 7 šilingov za par, angleška 8, ameriška in nemška 9 do 9½. Nemčija, kamor eksportira Češkoslovaška večji del svojega blaga, je morala prepustiti Češkoslovaški poljske, danske, holandske in norveške prodajne trge; velike postavke gredo dalje v Jugoslavijo, Anglijo (za kolonije), Rumunijo, Švedsko, Švico in v USA. Dosedanji razvoj govori za to, da bo šlo v smeri napredovanja naprej. Drugo poročilo pravi: Izvoz čevljev iz Češkoslovaške je dal leta 1925 20 milijonov Kč na mesec, v začetku l. 1926 že 27 milj., na koncu leta 1926 36, v prvem letošnjem četrletju 42, v aprilu 58, v maju 69 milijonov. S tem je Češkoslovaška prekosila v maju tudi že Anglijo, ki je eksportirala v tem mesecu za 56 milijonov Kč čevljev. Od čsl. majnikovega eksporta je kupila Nemčija za 25 milj. Kč (lani 15), donavski trg 11 (7), Poljska 5 (1), Švica 2 (0,3), Nizozemska 3 (1). V Anglijo so prodali za 7 milj. Kč čevljev (2), v Skandinavijo 8 (3), v Ameriko 5 (1). Povsod je Češkoslovaška napredovala, najbolj v prekmorskih deželah. Je pa to posamezen pojav, ki nima v razvoju drugih eksportnih industrij nobene primere.

Vinocet

Tovarna vinskega kisa,
d. z. o. z., Ljubljana, nudi

najfinejši in najokusnejši
NAMIZNI KIS
iz pristnega vina.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst.
Telefon Nov. 2888.

Letošnja sladkorna kampanja v Češkoslovaški je dala 10.3 milijonov met. stotov novega sladkorja, lani 15 milijonov, letos torej za 31% manj. Na Češkem je produkcija nazadovala od 7.4 na 5.1 milj. met. stotov ali za 31.4 odst., na Moravskem za 24.2%, v Šleziji za 33.8%, v Slovaški za 1 milijon met. stotov ali za 41.9%. Domači konsum je znašal v devetmesečni kampanji okt.-junij 2.6 milj. stotov surovega sladkorja, za 7.8% manj kot leto prej.

NALAGANJE PUPILARNEGA DENARJA V DRŽ. HIPOTEKARNO BANKO.

Z ozirom na časopisne vesti o nalaganju pupilarnega denarja v Državno hipotekarno banko nas obvešča Zveza jugoslovenskih hranilnic, da je pri vseh merodajnih činiteljih storila korake v tej smeri, da naj, kar se tiče nalaganja pupil. denarja, ostane v Sloveniji vsaj še 10 let pri dosedanji preizkušeni praksi in da je dobila zagotovilo, da se bode razmerje med Državno hipotekarno banko in pupilarno varnimi regulativnimi hranilnicami uredilo sporazumno s poslednjimi preden se otvori podružnica Državne hipotekarne banke v Ljubljani.

ITALIJANSKO-MADJARSKA KONVENCIJA GLEDE REKE.

Načelnik vlade Mussolini in baron Wimmersperg, državni podtajnik v madjarskem trgovinskem ministrstvu, sta podpisala v palači Chigi konvencijo, ki se nanaša na razne olajšave, dovoljene madjarski trgovini v reškem pristanišču. Ta konvencija tvori izpopolnitev sporazuma, doseženega meseca aprila. Konvenciji je dodan protokol o ustanovitvi madjarske carinske sekcije na Reki.

ŠVEDSKA V DRUGEM ČETRTELJU 1927.

O splošnem gospodarskem položaju Švedske v drugem letošnjem četrtletju poročajo sledeča zanimiva dejstva: Ne navadno mrzlo vreme je letino zavleklo in je povzročilo slabe napovedi zanj, a nato je dobro vreme vse popravilo. Švedska industrijska podjetja so svoje obrate dobro zaposljevala, povpraševanje je po delu v domačih industrijah je šlo čez povprečnost. A vseeno je kupčijsko razpoloženje le majhno, registriranih je le malo novih podjetij; zato so zahtevali dolgoročne kredite večinoma le, da so poplačali tekoče dolgove, kar je položaj na denarnem trgu bistveno olajšalo. Od normalnega letnega eksporta lesa je prodanih nekaj nad tri četrtine. Izvozne številke za železo in jeklo so se v primeri z lanskim letom nekoliko popravile, a trg je še zmeraj mlačen in deloma deprimiran. Pomorski eksport železne rude je za ta čas dosegel letos rekordno številko; izvoz družbe Graengesberg v prvih petih mesecih je znašal letos 3,560.000 ton, lani pa 2,360.000 ton. Na delniškem trgu se je osredotočilo zanimanje na delnice Švedskega vzgibalnega trusta in na Kreuzer in Toll, in to vsled neprestanega mednarodnega razvoja, razširjenja in stabiliziranja teh koncernov. Tudi delnice družbe Graengesberg so postale predmet važnega dogovora med to družbo in med švedsko vlado. V oddelku »Po svetu« smo nedavno pisali o tem. O vzgibalnem trstu bomo pa priobčili daljši članek.

Ljubljanska borza.

Tečaj 29. julija 1927	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Berlin 1 M	13:52	13:55
Budimpešta 1 pengő	9:895	9:925
Curih 100 fr.	1093:50	1096:50
Dunaj 1 šiling	7:9925	8:0225
London 1 funt	275:85	276:65
Newyork 1 dolar	56:70	56:90
Praga 100 kron	168:20	169:—
Trst 100 lir	307:875	309:875
VALUTE:		
Avstr. šiling 1 šiling	—	8:01
Ogrski pengő 1 pengő	9:75	9:85

Oblastno koncesijonirani mednarodni informacijski zavod

Viktor Blažič, Ljubljana, Rožna ulica št. 33/1.

se priporoča interesentom za preskrbo strokovno izvedenih trgovskih, trgovsko-kreditnih in zasebnih informacij po brezkonkurenčnih cenah.

Zahtevajte prospekt!

BOJ ZA SOLNI DAVEK NA KITAJSKEM.

Beremo, da hoče prevzeti Čiang-kajšek dohodke iz solnega davka na Južnem Kitajskem v svojo last in jih porabiti za jamstvo 60 milj. dol. zakladnih menic, ki jih hoče na novo izdati. To je povzročilo v anglokitaškem trgovskem svetu najostrejša proteste. Postopanje generala smatrajo za javno kršenje zakona iz leta 1903; ta zakon določa, da jamči solni davek kredite reorganizacijskega posojila v znesku 15 milj. funtov, ki so jih dali Angleži Kitajcem. Anglija je zgubila sedaj nadzorstvo nad večino davčnosolnih fondov in ne bo mogla presoditi, če bodo fondi po izvedbi Činag-kajšekove namere še dosti veliki, da bodo zadostovali za obrestovanje posojila. V Londonu so prepričani, da prostovoljno ne bodo dobili iz Kitajske nobenega denarja in da je mogoče dobiti obresti le iz davka na sol. Zato govorijo že, če bi se obrestovanje ne vršilo po načrtu, da bodo prenehali tudi trgovski krediti, ki jih dajejo Angleži Kitajcem.

Spominjajte se ob vseh veselih in žalostnih dogodkih »Podpornega sklada Trgovskega društva Merkur v Ljubljani« in darujte po svojih močeh!

Trgovina.

Vojvodinski hmeljarji in ministrstvo za kmetijstvo in vode. V torek dopoldne se je vršila seja uprave Udruženja izvoznikov hmelja v Novem Sadu, na kateri se je razpravljalo o naredbi kmetijskega ministrstva glede kontrole pri izvozu hmelja. Po daljši debati se je ugotovilo, da bi določbe, ki se tičejo gotovih reform pri izvozu hmelja, škodovali našemu izvozu. Po tej naredbi se odobrava le izvoz prepariranega hmelja, dočim je Vojvodina dosedaj izvažala le nepredelani hmelj. Ker baje inozemstvo kupuje raje nepreparirani hmelj, obstoja nevarnost, da se bo s tem inozemske kupce odvrnil od našega hmelja. Sklenjeno je bilo, da bo posebna deputacija obiskala kmetijskega ministra in mu razjasnila položaj.

Ruska zunanja trgovina po prelomu z Anglijo. Ljudski komisar za trgovino je izjavil, da je ruska zunanja trgovina utrpela radi preloma z Veliko Britanijo že precejšnjo škodo, ki pa ni tako huda, kajti druge države so prevzele že 80% ruskega izvoza, ki je prejšel v Anglijo.

Trgovski adresar za Švico. Izšel je v novi izdaji »Annuaire du commerce suisse Chapalay & Mottiers S. A.«. Adresar obhaja letos 50 letnico izhajanja in je za trgovske kroge zelo priporočljiv pripomoček. Dobiva se ga za 30 švic. frankov pri tvrdki Chapalay & Mottier S. A., Gèneve, Corrairie No. 5 in tudi pri švicarskem konzulatu v Zagrebu.

Sladkor. Vesti o zopetni omejitvi sladkornega pridelka na Kubi so utihnile, farmerji nočejo o tem nič slišati. Kako je pa sicer s pridelkom na Kubi, o tem si mnjenja nasprotujejo, poročila so večkrat tendenciozno pobarvana. Splošno je res, da dosedanji izgledi niso prvovrstni, a dež v poznem poletju in v jeseni lahko še vse popravi. V Evropi je bilo vreme v zadnjem času razen na zahodu za razvoj sladkornoposnih nasadov ugodno. Pravijo, da bodo šle cene starega pridelka tako v Evropi kot v Newyorku z ozirom na pičle zaloge lahko še nekoliko kvišku, da pa v slučaju, če se ne pripeti kaj prav posebnega, po novem pridelku sedanje cene ne bodo mogle vzdržati priliska novega blaga in jih bodo mo-

rali znižati. V Nemčiji so carinsko predlogo končno vendarle sprejeli in velja zvišanje sladkorne carine od 5 na 7½ mark od 1. avgusta naprej za zagotovljeno. Z roko v roki z zvišanjem carine na sladkor gre znižanje nemške trošarine na sladkor, in pričakujemo od tega znižanja nadaljnega zvišanja nemškega konsuma, ki kaže v nasprotju z večino drugih dežel tudi letos dvigajoč se razvoj.

Danski izvoz narašča. Izvoz poljskih pridelkov, ki je silne važnosti v gospodarskem življenju Danske, je bil v zadnjem maju znatno večji, kakor pa v istem mesecu prejšlega leta. Naj zaradi zanimivosti navedemo nekaj števil, ki bodo najbolj jasno govorile: letos je bil povprečen tedenski izvoz surovega masla 30.198 centov (1926: 22.677 centov); jajca 895.800 ducatov (leta 1926: 765.400 ducatov); mast 49.832 centov (1926: 35.269 centov); meso in živina 15.288 centov (1926: 11.821 centov). — Prav tak porast je opazili zadnje čase tudi pri plovilbi. A kljub vsemu vlada letos prav tako brezposelnost kakor lani.

Industrija.

Novi tekstilne tovarne v Avstriji. Veliko se o tem govori. Prvi nagib za nove ustanovitvene načrte v avstrijski tekstilni industriji je dala odpoved čl. avstr. trgovske pogodbe, ker je zvišana carinska zaščita zagotovila avstrijskim bombaževim tkalnicam boljšo prodajo. Tkalnice so v zadnjih mesecih število svojih satev polagoma zvišale, z večjim razširjenjem obratov pa čakajo do nove trgovske pogodbe s Češkoslovaško. A pri ustanovitvi novih tovarn bo sodeloval tudi čl. kapital.

VABILO

na

V. redni občni zbor

ki ga bo imela

trgovsko-industrijska delniška družba »Merkur« v Ljubljani

v ponedeljek dne 8. avgusta 1927 ob 16. uri v posvetovalnici tiskarne »Merkur« v Ljubljani, Gregorčičeva ulica št. 23.

DNEVNI RED:

1. Poročilo upravnega sveta in predložitev računskega zaključka za leto 1926.
2. Poročilo nadzorništva.
3. Odobritev bilance za leto 1926 in sklepanje o uporabi čistega dobička in podelitvi absolutorija.
4. Volitev devetih članov upravnega sveta po § 11. družbinih pravil.
5. Volitev treh članov nadzorništva po § 33. družbinih pravil.
6. Slučajnosti.

Glasovalno pravico na občnem zboru imajo po § 28. družbinih pravil oni delničarji, ki založe najkasneje osem dni pred občnim zborom svoje delnice pri družbini blagajni v Ljubljani, Gregorčičeva ulica št. 23, kjer dobe legitimacije, ki se glase na njih ime in v katerih je navedeno število založenih delnic in nanje odpadajočih glasov. Vsakih pet delnic daje pravico do enega glasu.

Ce bi občni zbor ne bil sklepčen, se mora vršiti najkasneje tekom enega meseca nov občni zbor, ki je sklepčen ne glede na število navzočih delničarjev in na velikost zastopane glavnice.

V Ljubljani, dne 19. julija 1927.

Upravni svet.

All si že pridobil »Trgovskemu listu« vsaj enega novega naročnika?

Mednarodni premogovni kartel. Več velikih nemških premogovnih trgovskih tvrdk je izdelalo načrt mednarodnega premogovnega kartela. Po načrtu naj bi se napravila najprvo centralna pisarna, ki bi se ji priključila interesna zastopstva premogovne trgovine. Ta kartel bi potem po mednarodnem merilu določal cene in fiksiral prodajne pogoje. S pomočjo te kartelne organizacije bi se lahko doseglo zblizanje med premogovnimi industrijami raznih držav.

Tovarna sladkorja na Filipinih. Iz glavnega mesta Filipinov, Manile, prihaja poročilo, da namerava zgraditi Compania Tabacalera, koje delničar je tudi španski kralj, največjo sladkorno tovarno na Filipinih, koje dnevna kapaciteta bo znašala 5000 met. ton. Podpisan je že dogovor o nabavi potrebnih strojev, ki predstavljajo lepo vsoto dveh milijonov dolarjev. Filipini pošlajo prav nevaren tekmeč Kube in Jave in opozarjajo zlasti kubanski producenti na njih rastoči pomen v sladkorni industriji.

Angleška bombaževa industrija. Središče te industrije je grofija Lancashire. Ta industrija je od vseh angleških industrij edina velika industrija, ki kaže nazadovanje eksporta; v juniju n. pr. so izvozili za 1 milijon funtov fabrikatov in polfabrikatov manj kot v lanskem cev tekočega leta so seveda še veliko juniju in za 3.7 milj. funtov manj kot v juniju 1925. Številke za prvih šest mesecev; nazadovanje eksporta napram prvemu lanskemu polletju je znašalo 10 milj. funtov, napram prvemu polletju 1927 pa ogromno vsoto 32 milj. funtov; to je pa 8 milijard in 800 milijonov dinarjev. Kakšna vsota je to, si moremo šele predstavljati, če pogledamo številke našega eksporta in importa: ves naš eksport je približno tako velik kakor znaša nazadovanje bombaževega eksporta v bombaževem okraju Lancashire v prvih šestih letošnjih mesecih proti prvim šestim mesecem lanskega leta.

Denarstvo.

Kriza na Japonskem se je v zadnjem času čudno poostрила. Dolgoročni krediti se dobijo po 8%, za kratkoročne pa ni sploh nobenega zanimanja, in banke ne vedo, kam bi šle z denarjem. Tendence občinstva in poklicne špekulacije gre za nakupovanjem državnih listin. To prinaša zakladnemu uradu toliko sredstev, da smatra vlada čas za ugoden za zboljšanje tečaja jena, z namenom, da napravi zlato bazo. Usoda jena je odvisna od eksportne sezije, ki se pravkar pričinja; merodajna je navsezadnje stabilnost cen za svilo. Težkoče ladjedelnice Kawasaki še nikakor niso odstranjene; likvidacijsko postopanje, ki je bilo vpeljano, so zaenkrat opustili, in sliši se, da bo koncern Mitzui podjetje prevzel. Pa tej vesti ne verjamejo, ker bi koncern, ki ima lastne ladjedelnice, kaj težko prostovoljno prevzel ogromne obveznosti ladjedelnice, zlasti še, ker po konferenci v Washingtonu vsa ladijska japonska industrija počiva. Pravijo pa, da bo vlada pritiskala na koncern Mitzui, da bo po likvidaciji Kawasaki sodeloval pri financiranju nove družbe, ki bo stopila na njeno mesto.

Promet.

Znižanje poštnih pristojbin za pisma in dopisnice v Italiji. Ministrstvo za pošte in brzojav, čigar proračun izkazuje prebitek, bo tudi sodelovalo pri bitki za znižanje cen, in sicer s tem, da bo znižalo pristojbine za pisma od 60 stotink na 50 stotink in za dopisnice od 40 na 30 stotink. Tozadevni odlok bo objavljen te dni.

RAZNO.

Jubilejna kmetijska razstava v Ljubljani — preložena na prihodnje leto meseca maja 1928. Glavni odbor Kmetijske družbe je v zadnji seji dne 7. julija 1927 sklenil, da se zaradi letošnjih skupščinskih volitev meseca septembra preloži jubilejna razstava na prihodnje leto meseca maja 1928. Opozarjamo na to vse naše Kmetijske podružnice in članke, da za jubilejno razstavo namenjene razstavne predmete ohranijo po možnosti in jih pripravijo za razstavo meseca maja prihodnjega leta. Namesto jubilej-

ne razstave priredi uprava Ljubljanskega velesejma v zvezi s Kmetijsko družbo in drugimi organizacijami letošnjo jesen od 17. do 26. septembra 1927 Pokrajinsko kmetijsko razstavo s trgovskim značajem in s sledečimi oddelki: 1. Sadni oddenek, 2. zelenjadni oddenek, 3. mlekarški oddenek, 4. čebelarški oddenek, 5. vinski oddenek, 6. kmetijsko-strojni oddenek. Priglasje za udeležbo razstavljalcev sprejema uprava velesejma do 25. avgusta 1927.

Kredit za zgradbo pomorskega muzeja v Splitu. Prometno ministrstvo je dovolilo kredit 400.000 dinarjev za zgradbo pomorskega muzeja. Direkciji pomorskega prometa v Splitu je ministrstvo obenem dovolilo, da dá na razpolago potrebno zemljišče.

Zračni promet v Albaniji bo oskrbovala Italija. Italijanska »Gazzetta Ufficiale« objavila odlok z dne 7. julija 1927, s katerim se odobri konvencija, sklenjena 4. februarja 1927 v Rimu med italijansko vlado in družbo »Deutsche Luft-Hansa«, lastnico delnic družbe za zračni promet »Adria Aero-Lloyd« v Tirani. »Luft-Hansa«, odstopa vse te delnice italijanski vladi, ki si pridržuje pravico oskrbovati, direktno ali pa potom koncesij privatnim družbam zračni promet na vseh onih progah, ki so bile v rokah družbe »Adria Aero-Lloyd«.

Gradba ladij. »Lloyds Register« poroča, da gradi Nemčija sedaj 407.620 ton ladij, Italija 226.774 ton, Holandska 171.825 ton, USA 146.846 ton in Francija 136.474 ton. Število motornih ladij je že zelo naraslo; svetovna njih tonaža obsega 84 ladij z vsebino od 6000 do 10.000 ton, 17 ladij med 10.000 in 15.000 tonami, 9 ladij med 15.000 in 20.000 tonami

ter 1 ladjo nad 30.000 ton. Veliko motornih ladij gradi Italija. Anglija, ki jo v gornjem seznamu pogrešamo, jih je pričela graditi šele v zadnjem času.

Drobne vesti. Prvo čsl. podjetje, ki je sestavilo stabilizacijsko bilanco, so tovarne Škoda; in sicer so napravili to tako, da so diferenco med knjižno ceno in sedanjo Kč-ceno raznih bilančnih postavk pripisali v celoti rezervam, ki bodo skupaj z dotacijo iz leta 1926 dosegle okoli 750 mil. Kč. Bilanca za leto 1926 se zaključuje po 201 milijonski dotaciji s čistim dobičkom 43 mil. Kč; dividenda, kot omenjeno, 50 Kč (lani 44). — Estonska je naročila v Pragi več aeroplanov. — V poljskem trgovskem in finančnem ministrstvu so izdelali zakonski načrt, ki naj odpravi dosedanje pasivnost v trgovski bilanci. — Mesto Bukarešta bo najelo v Ameriki posojilo v znesku 10 mil. dolarjev, emitirano po 85%, obrestovano po 7%, doba 23 let. A posojila ne bodo izplačali, temveč bodo Amerikanci namesto gotovine izvedli modernizacijska dela. — V svrhu intenziviranja stanovanjskih gradb bodo najeli v Berlinu posojilo v znesku 20 milijonov mark. — Zastopniki holandsko-angleških petrolejskih družb Royal Dutch in Shell se mudijo na Nemškem in nadaljujejo pogajanja z I. G. Farben; gre v prvi vrsti za pretvorbo premoga v petrolej. — Poljskega premoga so eksportirali v juniju 884.000 ton, nekoliko več kot v maju. 80% eksporta pride na Gornjo Šlezijo. Največ premoga gre na Švedsko (nad 200.000 ton), nato v Avstrijo, Dansko, Ogrsko in Češkoslovaško. Čez Danzig gre povprečno 350.000 ton premoga na mesec, čez novo pristanišče Gdynia ca. 70.000 ton. — V

Češkoslovaški je započela velika akcija za vpeljavo nedeljskega počitka v vsej republiki, tudi na deželi. — Otomanska banka v Londonu izplačuje po letu 1921 prvič spet dividendo, seveda samo 2 in pol odst. ali 5 šilingov za delnico. — V Londonu se je pogajal angleški kemični trust z I. G. Farben o ustanovitvi evropskega kartela kemije. — Sladkornopelni areal Evrope brez Rusije se je od lani na letos povečal za 207.585 ha, z Rusijo pa za 290.285 ha ali za 14.1%. Z izvenevropskimi deželami vred znaša prirastek 20.4%. Samo v Češkoslovaški znaša prirastek okoli 22.000 hektarov.

Izdelovanje oljnatih barv, firneža, lakov in steklastega kleja. — Zaloge kemičnih in rudniških barv. — Potrebščine za slikarje, pleskarje, ličarje in druge, vse v te stroke spadajoče.

Se priporočam

IVAN JANČAR

Trgovina Miklošičeva cesta 4
Skladišče Vidovdanska c. 14.

TRŽNA POROČILA.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je 13 konj, 16 bikov, 304 vole, 459 krav in 15 telet; skupaj 807 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 26. julija 1927 so bile sledeče (za 1 kg žive teže): debeli voli 8 do 8.50, poldebili voli 6.50 do 7.50,

plemenski voli 4.25 do 6, biki za klanje 6.50 do 7.50, klavne krave debelé 6.50 do 7.25, plemenske krave 5.50 do 6, krave za klobasarje 3.75 do 4.50, molzne krave 5.50 do 6.50, breje krave 5.50 do 6.50, mlada živina 7 do 8.25 Din. Prodalo se je 460 komadov, od teh izvoz v Avstrijo 163 komadov. — Mesne cene: volovsko meso za 1 kg 10 do 19, telečje meso 15 do 22.50, svinjsko meso sveže 17 do 30 Din.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 2. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 1.000 blokov tiskovin, 100 komadov šip za okna in 500 kg mangan-kleja; do 5. avgusta pa ponudbe glede 2.500 kg pločevine in 6 komadov cevi za polnitev plina. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenju te direkcije. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: dne 1. avgusta pri Komandi vojnog okruha v Karlovcu, dne 3. avgusta pri Intendanturi Savske divizijske oblasti v Zagrebu, dne 5. avgusta pri Komandi vojnog okruha v Varaždinu, dne 8. avgusta pri Komandi mesta v Čakovcu in dne 10. avgusta pri Komandi mesta na Sušaku glede dobave mesa; dne 11. avgusta pri Komandi vojnog okruha v Varaždinu, dne 12. avgusta pri Komandi mesta v Čakovcu in dne 13. avgusta pri Komandi mesta v Doljni Lendavi glede dobave kruha; pri Ministrstvu saobračaja v Atenah dne 2. avgusta t. l. pa glede dobave bakrene žice.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopiu)

Brzjavke: Kredit Ljubljana :: :: Telefon štev.: 2040, 2457, 2548; interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepositi itd.

Pisalni stroji **URANIJA** so najpopolnejši, vrhunec nemške tehnike. Najboljši v materialu so švicarski **PLETILNI STROJI DUBIED**

NAJNIZJE CENE
tudi na mesečna odplačila samo pri
Josip Petelincu, Ljubljana
ob vodi blizu Prešernovega spomenika.
Zahtevajte prospekte!

Pozor! Znižane cene! Pozor!

Velika izbira dvokoles, motorjev, vsakovrstnih otroških vozičkov, nadomestnih delov in pnevmatik, po zelo znižani ceni. Posebni oddelki za popravo, emajliranje in ponikanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

'Tribuna' F.B.L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

Trgovci oglašajte v TRGOVSKEM LISTU!

Kompletne potrebščine
za šivilje, krojače, čevljarje in tapetnike, kakor tudi sukance, svilo za šivanje v vseh barvah, vezeno, čipke in razne porte kupite najcenejše pri

Josip Petelinc-u
Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.
Na veliko!

»KVERTA«

DRUŽBA Z O. Z.

tvornica kuvert in konfekcija papirja

LJUBLJANA

Vožarski pot štev. 1
Karlovska cesta štev. 2.

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špicerijsko blago

raznovrstno žganje, moko in deželna pridelke. — Raznovrstno rudniško vodo.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.
Ceniki na razpolago!

Vse vrste trgovske knjige kot: ameriški journali, glavne knjige, blagajniške knjige, vsakovrstne štrance, bloke, mape kakor tudi vse vrste šolske zvezke vam nudim s svojimi prvovrstnimi izdelki najugodnejše

A. JANEŽIČ, Ljubljana
Florijanska ulica št. 14

knjigoveznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Na veliko!

Na malo!

Prometni zavod za premog d. d.
Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

PREMOG, domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

KOVAŠKI PREMOG vseh vrst

KOKS, livarniški, plavžarski in plinski **BRIKETE**

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
Miklošičeva cesta 15/I.

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA
GREGORČIČEVA 23
TRG.-IND. D. D.

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskovin. * Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, vabila, lopake, poselnice. * LASTNA KNJIGOVEZNIKA. * TELEFON. št. 2552.

Ureja dr. IVAN PLESS. — Za Trgovsko-industrijsko d. d. »MERKUR« kot izdajatelja in tiskarja: A. SEVER, Ljubljana.